

RAPPORT

20 oktober 2009

2009:12

Försäkringsbarometern

FÖRSTA HALVÅRET 2009

INNEHÅLL

FÖRORD	1
SAMMANFATTNING	1
INLEDNING	2
OM FÖRSÄKRINGSBAROMETERN	3
OM FÖRSÄKRINGSMARKNADEN	4
Skadeförsäkringsföretagen	4
Livförsäkringsföretagen	4
SOLVENS	6
TRAFIKLJUSET	7
SKADEFÖRSÄKRING	8
Solvens	8
Trafikljuskvot, kapitalbuffert och kapitalkrav	9
LIVFÖRSÄKRING	10
Solvenskvot och livförsäkringsföretag	10
Tjänstepensionskassor	11
Ömsesidiga livförsäkringsföretag	13
Övriga livförsäkringsföretag	15
DEFINITIONER	18

Förord

Försäkringsbarometern sammanfattar utvecklingen av försäkringsföretagens trafikljus- och solvensutveckling och visar därigenom hur deras finansiella stryka har förändrats. Försäkringsbarometern omfattar drygt 200 försäkringsföretag uppdelade på skadeförsäkringsföretag, livförsäkringsföretag och tjänstepensionskassor.

Sammanfattning

Försäkringsbarometern sammanfattar, på en total nivå, utfallet av försäkringsföretagens rapportering av trafikljus och solvens till Finansinspektionen de fem senaste halvåren. För skadeförsäkringsföretagen har solvensnivån och utfallet i trafikljuset inte ändrats i någon större utsträckning. Livförsäkringsföretagen påverkades däremot kraftigt av den finansiella krisen. Solvensnivån i många företag sjönk dramatiskt under hösten 2008 på grund av börsfall och nedpressade långräntor. Utvecklingen vände under andra kvartalet och per den 30 juni i år var många företag tillbaka på samma nivå som ett år tidigare.

Inledning

Den finansiella krisen gick in i en akut fas när den amerikanska investmentbanken Lehman Brothers gick i konkurs den 15 september 2008. Investerare, banker och andra finansiella aktörer flydde till det som anses vara den säkraste investeringsformen, statsobligationer. Efterfrågan på statsobligationer ledde till att priset på statspapper steg kraftigt och räntorna därmed sjönk. Samtidigt var prisutvecklingen den omvända för mer riskfyllda värdepapper såsom aktier. Under 2008 föll Stockholmsbörsen med hela 40 procent. Utvecklingen med kraftigt börsfall och sjunkande långräntor hade båda två negativ effekt på livförsäkringsföretagens solvens. Livförsäkringsföretagen har i regel stor andel av sina tillgångar placerade i aktier, vilka nu minskade kraftigt i värde. Samtidigt var företagen tvungna att använda en lägre ränta för att nuvärdesberäkna sina åtaganden i form av framtida pensionsutbetalningar. Skadeförsäkringsföretagen är i regel inte lika tungt investerade i aktier och har inte samma långa duration på sin skuldsida, varför de inte påverkades lika starkt av den finansiella krisen som livförsäkringsföretagen

De stora svenska försäkringsföretagen gick i allmänhet in i den finansiella krisen med solvenskvoter som var högt över de lagstadgade kraven. Inte under någon period under den intensiva delen av finanskrisen försämrades något av försäkringsföretagens solvens så kraftigt att de inte klarade av dessa krav. Företagen klarade även Finansinspektionens stresstester i det så kallade trafikljuset, se beskrivning på sidan 7. Sammantaget hade alltså företagen en sådan finansiell styrka att man kunde klara av ytterligare påfrestningar trots det stressscenario man redan befann sig i.

Sedan våren 2009 har de finansiella marknaderna återhämtat sig snabbt. Riskaptiten har i stor utsträckning återvänt och de finansiella aktörerna investerar en allt större andel av sin likviditet i mer riskfyllda tillgångar såsom aktier, bankobligationer och företagsobligationer. Denna utveckling har inneburit att försäkringsföretagen återskapat en hel del av den buffert som de hade innan finanskrisen bröt ut.

Även om läget numera ser betydligt ljusare ut än i våras kvarstår betydande osäkerhet. I Sverige förväntas BNP minska med 4–5 procent i år och arbetslösheten förväntas ha ökat till cirka 11 procent i slutet av nästa år. En försämrad ekonomisk utveckling kan leda till nya tillgångsprisfall och att investerare än en gång överger mer riskfyllda värdepapper för statspapper. Därmed är det fortsatt viktigt att försäkringsföretagen fortsätter att uppfylla det lagstadgade solvenskravet med god marginal.

Om försäkringsbarometern

Försäkringsbarometern baseras på den rapportering som försäkringsföretag under tillsyn är skyldiga att lämna till Finansinspektionen. Barometern beskriver utvecklingen för försäkringsföretagen utifrån solvens- och trafikljusrapportering. Försäkringsförbundet publicerar ”Försäkringsförbundets kvartalsstatistik” som redogör för omfattande och detaljerad statistik om försäkringsföretagen. I försäkringsbarometern inkluderas därför inte motsvarande uppgifter, utan den fokuserar på två huvudsakliga områden som är centrala för tillsynen – solvens och trafikljus.

Solvens rapporteras i kvartalsrapporten enligt FFFS 2008:15 för skadeföretag och enligt FFFS 2008:16 för livförsäkringsföretag och tjänstepensionskassor.¹ Per den 30 juni 2009 var det 68 skadeförsäkringsföretag och 44 livförsäkringsföretag som rapporterade solvens. Trafikljuset är ett underlag för tillsynen och baseras inte på någon föreskrift. I stort sett alla försäkringsföretag rapporterar trafikljuset kvartalsvis. Trafikljusrapporteringen rapporterades per den 30 juni 2009 av 206 försäkringsföretag, fördelat på 46 livförsäkringsföretag och 14 tjänstepensionskassor, samt 146 skadeförsäkringsföretag.

Försäkringsbarometern är uppdelad i två delar, skadeförsäkring² och livförsäkring.

All inrapporterad information om enskilda företag omfattas av sekretess.

¹ Det är dock inte alla som rapporterar kvartalsvis, se definitioner på sid 20. Inrapporterade företag i solvenssammanställning respektive trafikljussammanställning skiljer sig alltså något åt.

² AFA Sjukförsäkringsaktiebolag har exkluderats på grund av sin speciella verksamhet.

Om försäkringsmarknaden

Försäkringsföretagen kan grovt indelas i skadeförsäkringsföretag och livförsäkringsföretag. För all försäkring gäller att premier betalas in i förskott och eventuella utbetalningar kommer senare. Det innebär att företagen får in pengar som investeras i olika typer av tillgångar. Dessa redovisas i företagets balansräkning på tillgångssidan. På skuldsidan redovisas framför allt företagets uppskattning av vilka framtida utbetalningar de kommer att göra på grund av de tecknade försäkringsavtalen. Både tillgångarnas sammansättning och strukturen på skulderna skiljer sig åt mellan skadeförsäkringsföretag och livförsäkringsföretag.

Skadeförsäkringsföretagen

Skadeförsäkringsföretagens produkter, Hem och villa, Företag och fastighet, Motorfordon och Trafik och dylikt, karakteriseras av att försäkringsavtalen är ettåriga, och att skadeutbetalning oftast sker samma år eller några år efter det att skadan inträffat. Skadeförsäkringsföretagen investerar därför huvudsakligen premierna i tillgångar som är relativt likvida, såsom korta obligationer, men också till viss del i aktier för att få bättre avkastning. Skadeförsäkringsföretagen har även vissa produkter med utsträckt utbetalningstid, såsom ansvarsförsäkring och skadelivräntor, men dessa utgör normalt en mindre del. Värdet av företagets åtaganden ska normalt diskonteras³ med en marknadsränta, och det innebär att både företagets tillgångar och skulder är känsliga för förändringar på de finansiella marknaderna.

Livförsäkringsföretagen

I försäkringsbarometern har vi delat in livförsäkringsföretagen i tre grupper, tjänstepensionskassor, ömsesidiga företag samt övriga livförsäkringsföretag.

Tjänstepensionskassor är understödsföreningar som förmedlar tjänstepensionsförsäkring. De får inte lov att vända sig till kunder som inte är medlemmar i föreningen.

Ömsesidigt bedrivna livförsäkringsföretag utmärks av att allt överskott som uppkommer ska gå till försäkringstagarna. Dessa företag kan antingen vara ägda av försäkringstagarna (helt ömsesidiga) eller vara aktiebolag som ägs av annan än försäkringstagarna. De sistnämnda får inte dela ut vinst till ägaren och allt överskott ska även här gå till försäkringstagarna. Ömsesidigt bedrivna livförsäkringsföretag kan förmedla alla sorters livförsäkring.

I gruppen övriga livförsäkringsföretag ingår fond- och depåförsäkringsföretag där den största placeringsrisken bärs av försäkringstagarna; livriskföretag som liknar skadeförsäkring med ren riskrörelse som gruppliv- och sjukförsäkring samt vinstutdelande institut som driver försäkring med sparande med vinstintresse för ägarna.

Pensionsförsäkringar karakteriseras av både långa premieinbetalningstider och långa utbetalningstider. Företagen förvaltar pengarna i flera decennier. Dessutom utfästs i försäkringsavtalen nominella, kanske livsvariga, pen-

³ Se definitioner, sid 18

sionsbelopp. För att kunna uppfylla dessa åtaganden placerar företagen normalt i långa obligationer men även i fastigheter och aktier för att åstadkomma hög avkastning. Värdet av både tillgångar och skulder är därför på kort sikt mycket känsliga för förändringar i de finansiella marknaderna. Livförsäkringsföretagen klarar normalt likviditeten genom inkommande premier.

Solvens

Solvensen mäter företagets förmåga att klara sina åtaganden till försäkrings- tagarna. Ett försäkringsföretag ska ha ett tillräckligt stort kapital, beräknad som en kapitalbas för att kunna täcka eventuella framtida oförutsedda förlus- ter.

Kapitalbasen ska minst uppgå till en beräknad erforderlig solvensmarginal⁴, som beräknas utifrån verksamhetens art och omfattning. Med det avses att värdet på alla tillgångar med marginal ska överstiga värdet av de åtaganden som garanterats och villkorats i försäkringsavtalen. Om kapitalbasen för ett försäkringsföretag understiger den erforderliga solvensmarginalen ska Fi- nansinspektionen ingripa.

Solvenskvoten⁵ är kapitalbasen dividerad med erforderlig solvensmarginal och är ett mått på vilken marginal försäkringsföretaget har för att kunna full- följa sina åtaganden.

Kapitalbasen omfattar inbetalat aktie- eller garantikapital, övrigt eget kapital med avdrag för utdelning samt obeskattade reserver. Därutöver kan Finans- inspektionen medge att andra poster, exempelvis förlagslån, får räknas in. De nu gällande reglerna om solvens framgår av försäkringsrörelselagen (1982:713) och föreskrifter från Finansinspektionen. Dessa regler grundar sig på EG-direktiv.

⁴ Den erforderliga solvensmarginalen måste minst uppgå till ett garantibelopp som finns bestämt i lag.

⁵ Se definitioner, sid 18.

Trafikljuset

Trafikljuset är en del av Finansinspektionens metodik för tillsynen över svenska försäkringsföretag. Trafikljuset mäter hur väl företagen klarar av exponeringen mot olika finansiella risker och försäkringsrisker⁶.

I trafikljuset beräknas först en kapitalbuffert utifrån det verkliga värdet på både tillgångar och skulder. Därefter ger stresstesterna upphov till ett sammantaget hypotetiskt "kapitalkrav"⁷ som ställs på företaget. Kapitalbufferten dividerad med kapitalkravet ger sedan den så kallade trafikljuskvoten⁸. Syftet med stresstesterna är att Finansinspektionen i ett tidigt skede ska kunna identifiera de företag som tagit så stora risker att de inte med fullgod säkerhet kan uppfylla sina åtaganden gentemot kunderna. Om den beräknade bufferten inte bedöms som tillräcklig, gör Finansinspektionen en mer ingående tillsyn av både kvantitativt och kvalitativt slag.

Den finansiella delen mäter försäkringsföretagens känslighet för stora förändringar av priser på de finansiella marknaderna.

Försäkringsriskerna stressas genom att förutsättningarna för de antaganden man gör vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna förändras. Företagen ska även ta med en ökning av sina driftskostnader i beräkningen.

⁶ Se definitioner på sid 18-19 för alla risker som mäts i trafikljuset. För en komplett beskrivning av beräkning av riskerna hänvisas till www.fi.se "Anvisningar trafikljus".

⁷ Kapitalkravet är egentligen inte ett krav, utan ett belopp som beräknas och används i tillsyns-sammanhang.

⁸ Se definitioner på sid 19.

Skadeförsäkring

Solvens

Skadeförsäkringsföretagen påverkades endast marginellt av höstens och vinterns finansiella turbulens. För skadeförsäkringsföretagen ökade solvenskvoten från knappt 7 till drygt 7 under första halvåret 2009. Per den 30 juni 2009 hade hälften av alla skadeförsäkringsföretag en solvenskvot under 5. Ett mindre antal företag låg på en solvenskvot under 2 och några företag hade en solvenskvot över 20. Inget företag hade en solvenskvot under 1 som är det lagstadgade solvenskravet.

Den sammanlagda kapitalbasen per den 30 juni 2009 uppgick till 107 miljarder kronor och den erforderliga solvensmarginalen uppgick till 15 miljarder kronor. Kapitalbasen ökade med 11 miljarder kronor och den erforderliga solvensmarginalen ökade med 1 miljard kronor.

Skadeförsäkringsföretagen kapitalbas bestod per halvårsskiftet till 95 procent av eget kapital. Skadeförsäkringsföretagen eget kapital bestod till största delen av fria reserver och årets resultat.

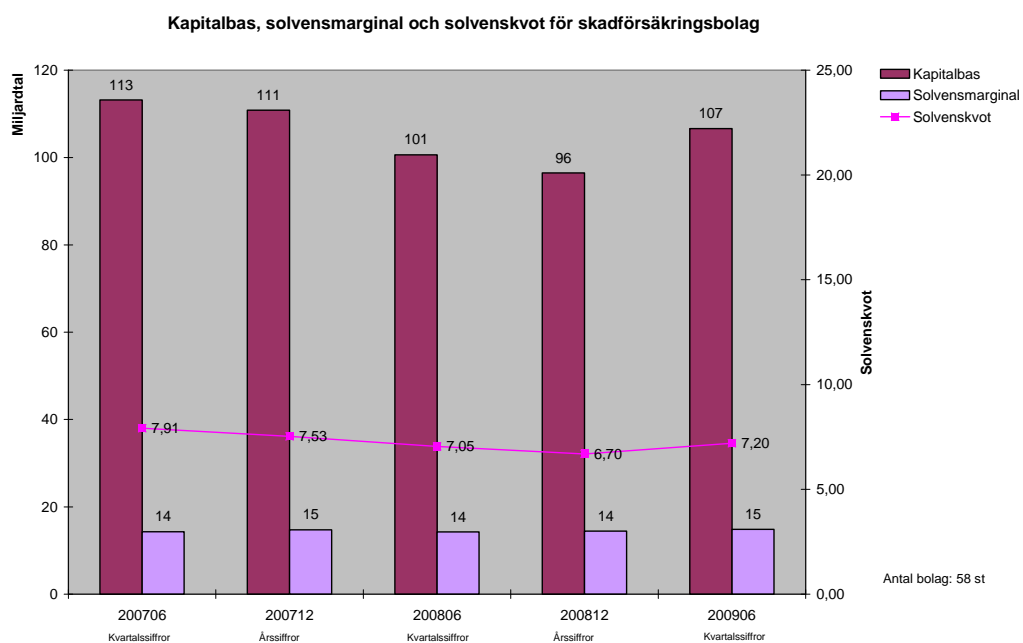

Bild 1

Trafikljuskvot, kapitalbuffert och kapitalkrav

Det totala kapitalkravet per halvårsskiftet 2009, ökade med 9 procent jämfört med 31 december 2008. Kapitalbufferten ökade med 4 procent. Sammantaget för skadeförsäkringsföretagen minskade kvoten något, till knappt 4 procent per den 30 juni 2009. Anledningarna till förändringen av kapitalbuffert och kapitalkrav varierar mellan företagen, och det finns inte alltid en gemensam förklaring. I tillsynen går Finansinspektionen ner på institutsnivå för att analysera utfallet.

I trafikljuset påverkades inte skadeförsäkringsföretagen i någon större utsträckning av höstens och vinterns finansiella turbulens. Då företagen i denna grupp främst har korta åtaganden, påverkas de inte mycket av förändringar i långa räntan. Innehavet i aktier drog däremot ner kapitalbufferten men samtidigt minskade kapitalkravet från aktier. Detta ledde sammantaget till endast en marginell förändring av trafikljuskvoten.

Så mycket som 40 procent av kapitalkravet utgörs av skadeförsäkringsrisk som påverkas av andra parametrar än läget på de finansiella marknaderna. Aktiekursrisken är den näst största risken och utgör 35 procent. Efter det följer kreditrisken på 9 procent. Fördelningen mellan de enskilda riskerna ligger relativt konstant mellan kvartalen. Totalt sett har instituten legat stabilt på en trafikljuskvot över 3 över tiden.

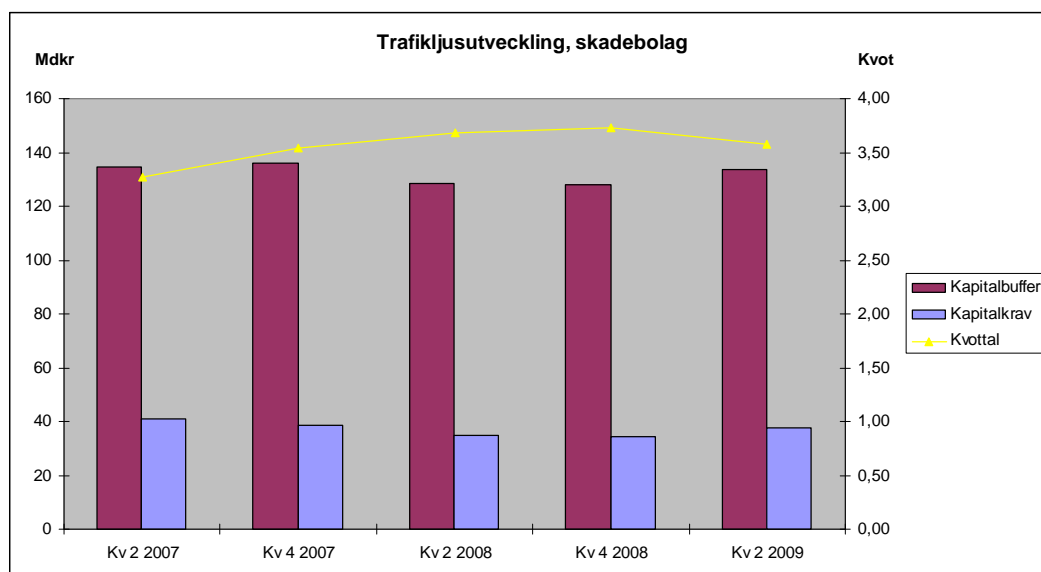

Bild 2

Livförsäkring

Solvenskvot livförsäkringsföretag

Livförsäkringsföretagen påverkades kraftigt av höstens och vinterns finansiella turbulens. Företagen påverkades framför allt av de sjunkande långräntorna, men också av det kraftiga börsfallet. Livförsäkringsföretagens tillgångar minskade i värde samtidigt som man var tvungen att använda en lägre ränta för att nuvärdesberäkna sina åtaganden, vilket innebar att de försäkringstekniska avsättningarna ökade i balansräkningen. Det innebar att kapitalbasen minskade och till följd av det försämrades solvenskvoten kraftigt.

Under våren 2009 steg långräntorna, vilket innebar att kapitalbaserna ökade och att solvenskvoterna per den 30 juni 2009 nästan var uppe på samma nivå som före finanskrisen. De ömsesidiga livförsäkringsföretagen hade en genomsnittlig solvenskvot på 15 per den 30 juni 2009. Tjänstepensionskassornas genomsnittliga solvenskvot var 11, och för de övriga livförsäkringsföretagen låg den på 3. Den genomsnittliga solvenskvoten för alla livförsäkringsföretag som rapporterade per den 30 juni 2009 var 12.

Vid halvårsskiftet 2009 låg flertalet av de rapporterade tjänstepensionskassorna på en solvenskvot mellan 10 och 20. Ingen tjänstepensionskassa rapporterade en solvenskvot under 5. Hälften av de ömsesidiga livförsäkringsföretagen hade en solvenskvot över 10 och den andra hälften låg på en solvenskvot mellan 2 och 10. Majoriteten av de övriga livförsäkringsföretagen låg på en solvenskvot mellan 1 och 5. Inget företag rapporterade en solvenskvot under 1 vilket är det lagstadgade solvenskravet.

Solvensutveckling för livförsäkringsföretagen

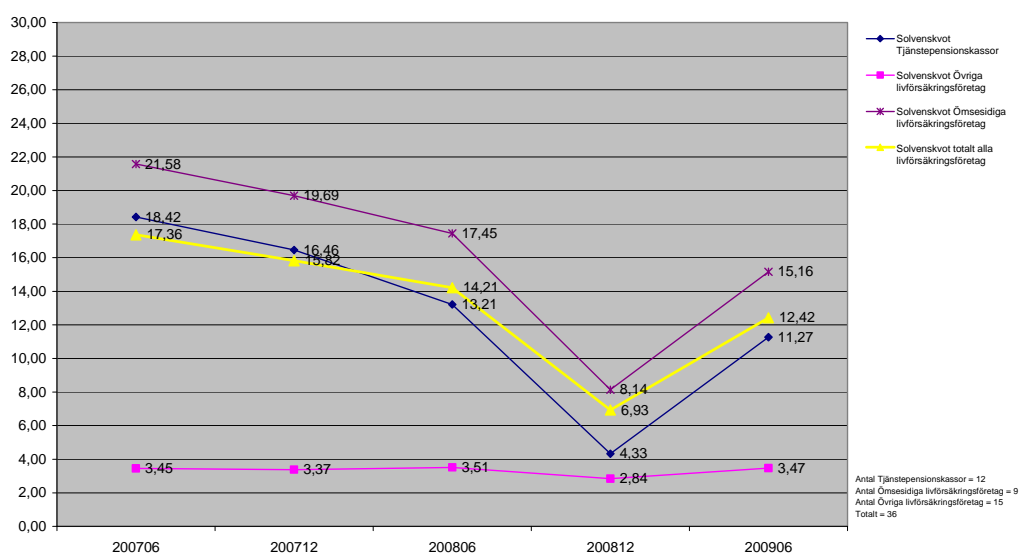

Bild 3

Tjänstepensionskassor

Tjänstepensionskassor - solvens, kapitalbas och erforderlig solvensmarginal

Solvensknoten ökade från 4 till 11 under det första halvåret 2009. Det berodde framför allt på att långräntorna steg under våren. Kapitalbasen per den 30 juni 2009 uppgick till 29 miljarder kronor och den erforderliga solvensmarginalen uppgick till 3 miljarder kronor. Kapitalbasen ökade med 15 miljarder kronor, medan den erforderliga solvensmarginalen ligger på samma nivå som vid årsskiftet. Det innebär att kapitalbasen och därmed också solvenskvoten nästan nått upp till samma nivå som ett år tidigare.

Tjänstepensionskassornas kapitalbas bestod till 93 procent av eget kapital per halvårsskiftet 2009. Kassornas eget kapital består uteslutande av konso-
lideringsfonder⁹, övriga fonder och årets resultat som överförs till fonderna.

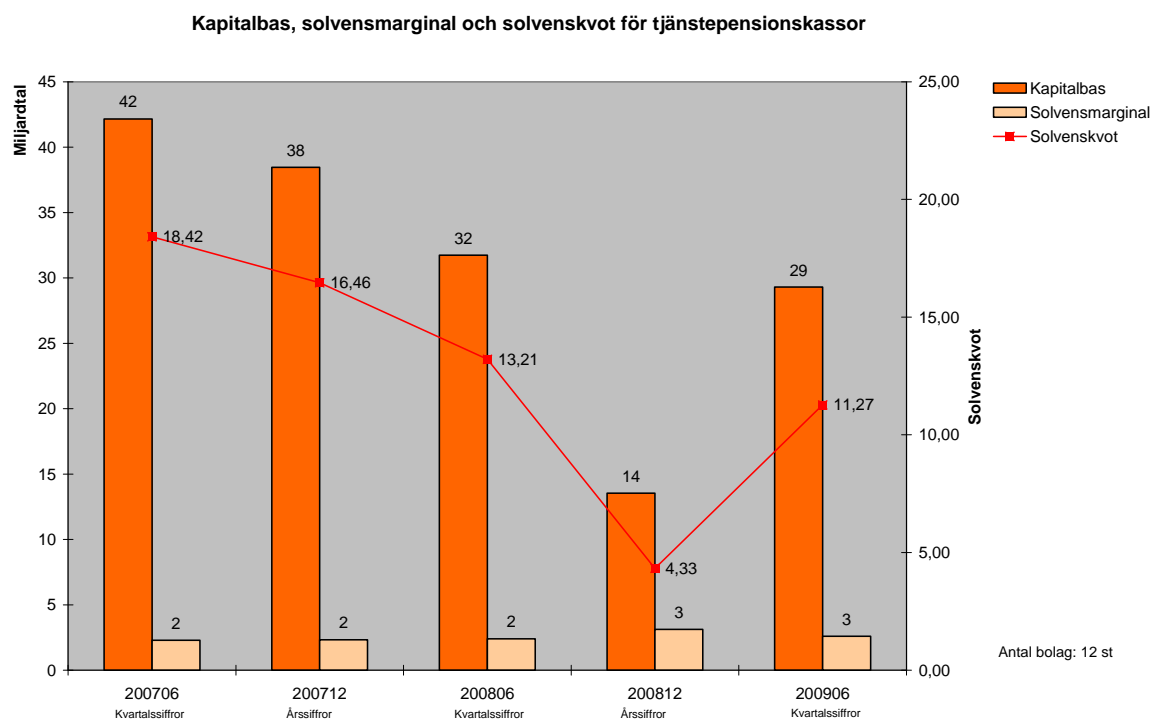

Bild 4

⁹ Se definitioner, sid 19

Tjänstepensionskassor - trafikljuskvot, kapitalbuffert och kapitalkrav

Tjänstepensionskassorna påverkades vid det senaste årsskiftet kraftigt av den finansiella turbulensen. Samtidigt som tillgångsvärden sjönk, ökade de försäkringstekniska avsättningarna stort på grund av fallande långräntor. Förutom att aktierna minskade i värde, ökade kreditriskerna kraftigt. Vid halvårsskiftet 2009 var läget dock detsamma som ett år tidigare, och bättre än vid det senaste årsskiftet. Kapitalbufferten har ökat med 117 procent sedan årsskiftet och trafikljuskvoten låg vid halvårsskiftet 2009 sammantaget på en trafikljuskvot om 2 – att jämföra med vid årsskiftet då den låg på drygt 1. Vid halvårsskiftet 2009 låg alla tjänstepensionskassor på en trafikljuskvot mellan drygt 1 och 5.

Aktiekursrisken utgör den enskilt största risken för tjänstepensionskassorna, drygt 40 procent. Den följs av ränterisken som utgör drygt 25 procent av det totala kapitalkravet på eget kapital. Av försäkringsriskerna, är det dödlighetsrisken som är störst och den utgör 9 procent av kapitalkravet.

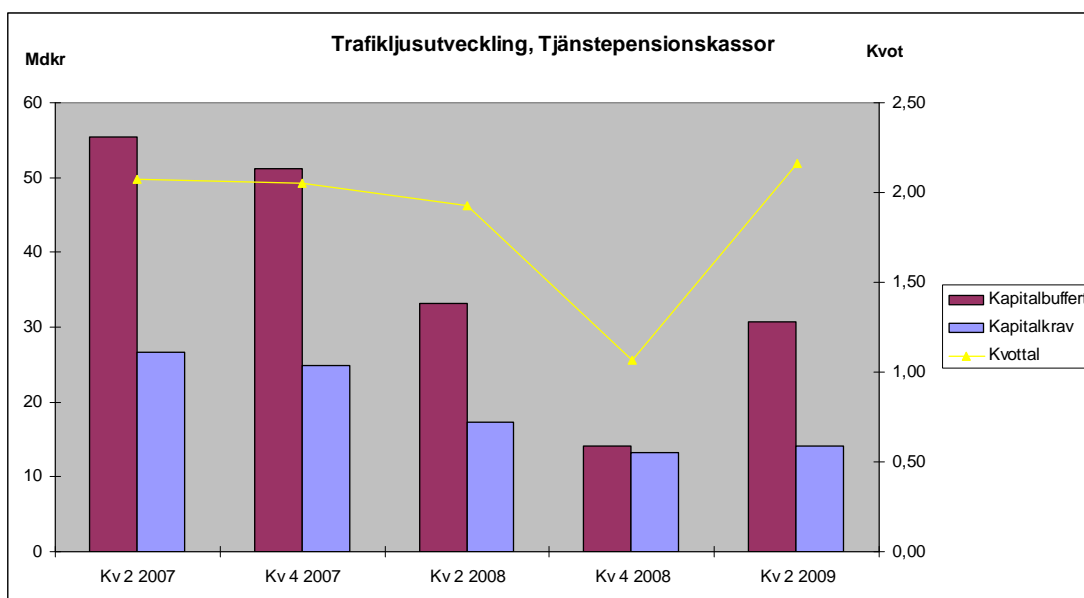

Bild 5

Ömsesidiga livförsäkringsföretag

Ömsesidiga livförsäkringsföretag - solvens, kapitalbas och erforderlig solvensmarginal

De ömsesidiga livförsäkringsföretagen, inklusive de företag som drivs enligt ömsesidiga principer, står för 90 procent av den totala kapitalbasen för samtliga livförsäkringsföretag. Dessa företag bedrivs enligt ömsesidiga principer och har liksom tjänstepensionskassorna i snitt en högre solvenskvot än övriga livförsäkringsföretag.

Solvenskvoten ökade från drygt 8 vid halvårsskiftet 2008 till 15 det första halvåret 2009. Kapitalbasen per den 30 juni uppgick till 529 miljarder kronor och den erforderliga solvensmarginalen uppgick till 35 miljarder kronor. Kapitalbasen ökade med 192 miljarder kronor, medan den erforderliga solvensmarginalen minskade med 6 miljarder kronor jämfört med årsskiftet. Det innebär att vid halvårsskiftet var kapitalbasen och därmed också solvenskvoten nästan på samma nivå som vid samma tidpunkt föregående år.

De ömsesidiga livförsäkringsföretagens kapitalbas bestod vid halvårsskiftet 2009 av eget kapital, det vill säga konsolideringsfond och årets resultat.

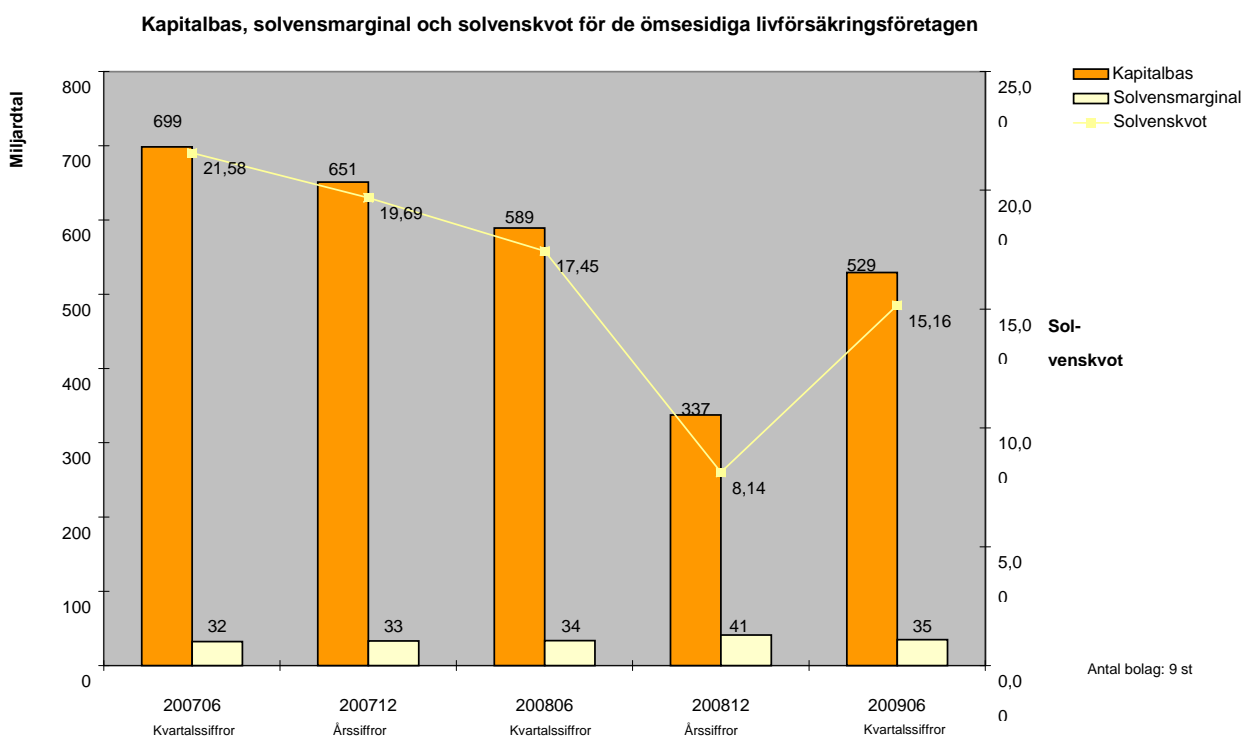

Bild 6

Ömsesidiga livförsäkringsföretag - trafikljuskvot, kapitalbuffert och kapitalkrav

För ömsesidiga livförsäkringsföretag med traditionell livförsäkring, sjönk kapitalbufferten kraftigt under hösten. Både tillgångarna och avsättningarna påverkades kraftigt av fallande marknadsvärden. På tillgångssidan minskade marknadsvärdet på bland annat aktier kraftigt på grund av börsfallet. De försäkringstekniska åtagandena ökade stort på grund av de låga långräntorna.

Per den 30 juni 2009 var kapitalbufferten nästan tillbaka på samma nivåer som vid samma tidpunkt ett år tidigare. Tillgångarna har ökat i värde. De försäkringstekniska avsättningarna sjunkit igen eftersom de långa marknadsräntorna åter ligger på mer normala nivåer. De flesta företag i denna grupp har legat konstant på en trafikljuskvot mellan 2 och 5. Sammantaget för gruppen ömsesidiga livförsäkringsföretag var kvoten drygt 2,5 vid halvårsskiftet 2009 – att jämföra med 1 per den 31 december 2008.

För ömsesidiga livförsäkringsföretag utgör aktiekursrisken den största enskilda risken och motsvarar runt 50 procent av kapitalkravet. Den följs av ränterisken som utgör knappt 20 procent. Först efter fastighetsprisrisken följer dödlighetsrisken.

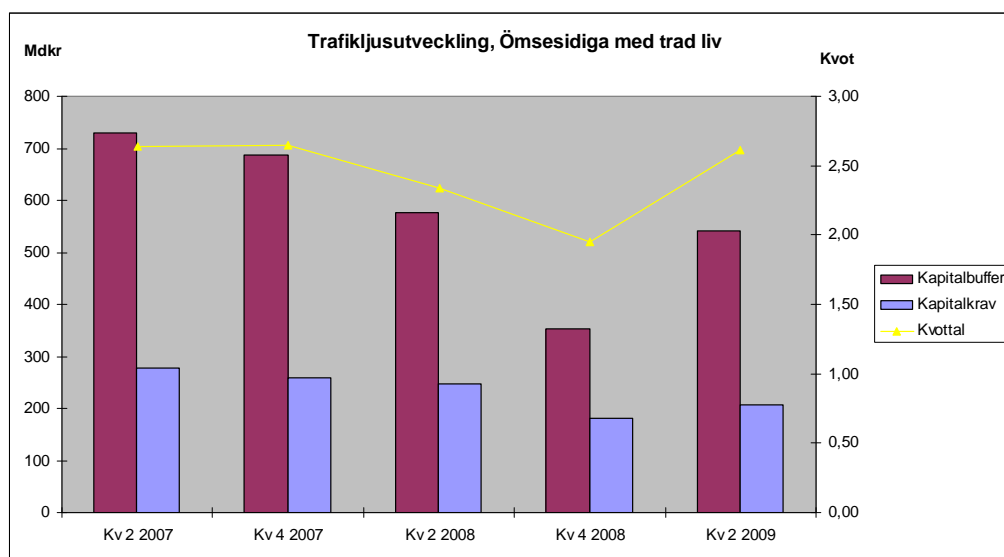

Bild 7

Övriga livförsäkringsföretag

Övriga livförsäkringsföretag - solvens, kapitalbas och erforderlig solvensmarginal

Solvenskvoten för övriga livförsäkringsföretag ökade från knappt 3 till 3,5 det första halvåret 2009. Kapitalbasen per den 30 juni 2009 uppgick till 36 miljarder kronor och den erforderliga solvensmarginalen uppgick till 10 miljarder kronor. Kapitalbasen ökade med 7 miljarder kronor, medan den erforderliga solvensmarginalen är oförändrad jämfört med årsskiftet. Det innebär att kapitalbasen och därmed också solvenskvoten är uppe på samma nivå som för ett år sedan.

De övriga livförsäkringsföretagens kapitalbas bestod till 78 procent av eget kapital, 15 procent obeskattade reserver och 7 procent förlagslån per halvårsskiftet 2009.

Kapitalbas, solvensmarginal och solvenskvot för övriga livförsäkringsföretag

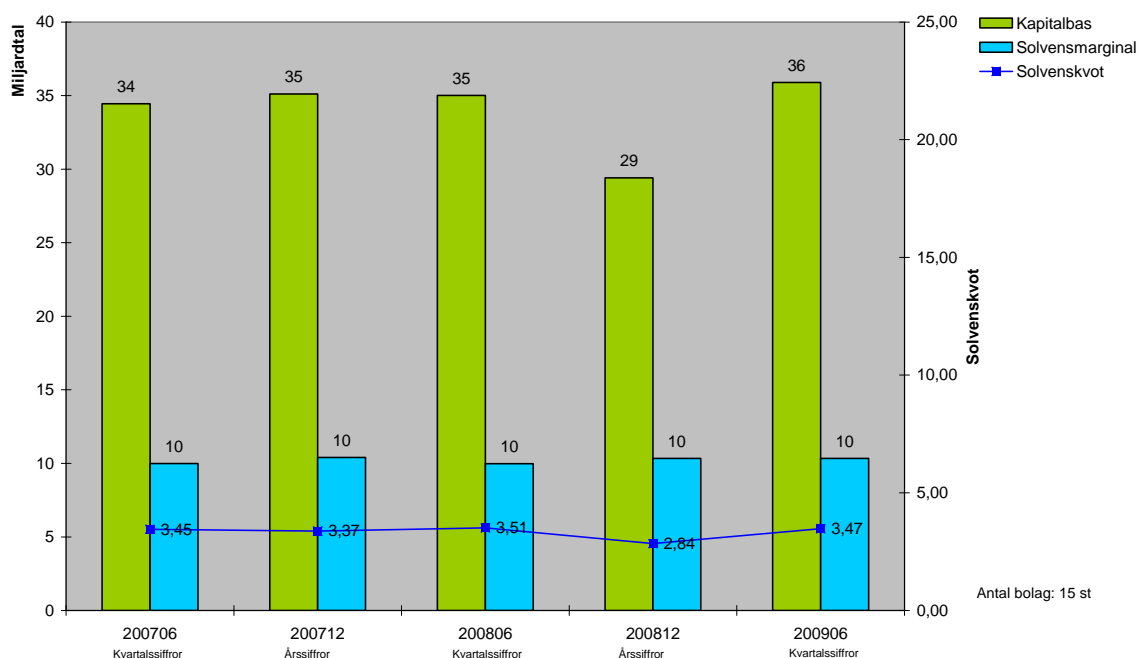

Bild 8

Övriga livförsäkringsföretag - trafikljuskvot, kapitalbuffert och kapitalkrav

Utvecklingen under höstens och vinterns turbulens var inte lika dramatisk för gruppen övriga livförsäkringsföretag som för tjänstepensionskassorna och de ömsesidiga företagen med traditionell livförsäkring. En förklaring är att det finns företag i denna grupp som har åtaganden med kortare duration¹⁰, vilket innebär att de fallande marknadsräntorna hade en mindre inverkan på skuldsidan. Eftersom fondförsäkringsföretagen, som också ingår i denna grupp, inte bär stor egen finansiell risk, sjönk inte heller kapitalbufferten. Per den 30 juni 2009 var kapitalbufferten högre än någon tidigare period. Inget institut i denna grupp har legat på en trafikljuskvot under 2 och sammantaget ligger man nu nära 3,5.

I gruppen övriga livförsäkringsföretag utgör aktiekursrisken cirka 66 procent av de enskilda riskerna. Den näst största risken utgörs av dödlighetsrisken som utgör runt 12 procent av de enskilda riskerna. Därefter följer annullationsrisken¹¹ samt ränterisken.

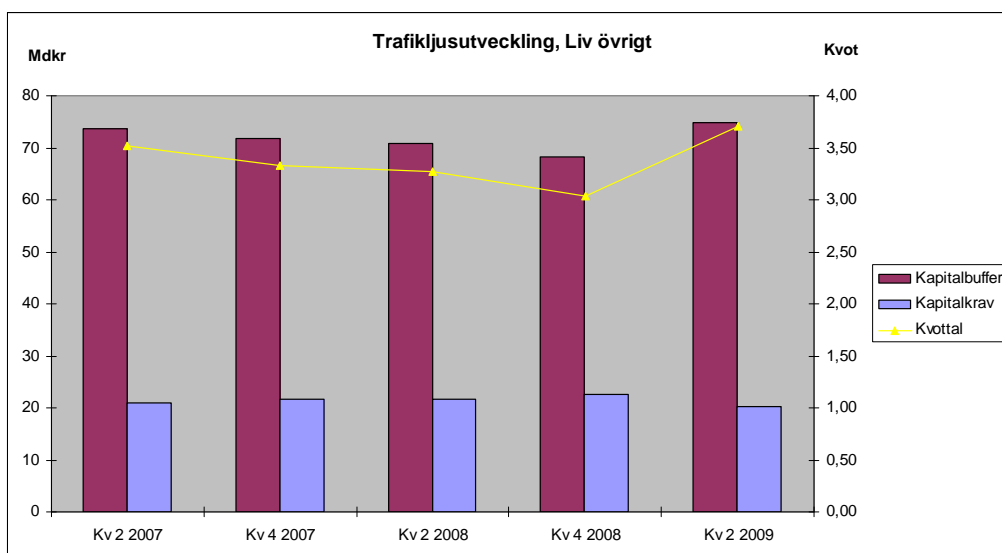

Bild 9

¹⁰ Se definitioner, sid 19.

¹¹ Se definitioner, sid 19.

Kontaktpersoner

Finansinspektionen:

Bertil Sjöö
08-787 80 65
Bertil.sjoo@fi.se

Solvens:
Emma Ahl
08-787 81 51
emma.ahl@fi.se

Maria Westerberg
08-787 80 48
maria.westerberg@fi.se

Trafikljus:
Bengt von Bahr
08-787 80 16
bengt.von-bahr@fi.se

Ulrika Guimaraes
08-787 81 31
ulrika.guimaraes@fi.se

Maria von Schéele
08-787 81 07
maria.von.scheele@fi.se

Definitioner

Solvenskvot

Solvenskvot beräknas på följande sätt:

Kapitalbas / erforderlig solvensmarginal = solvenskvot

För en fullständig redogörelse för beräkning av kapitalbasen och den erforderliga solvensmarginalen, hänvisas till ”Anvisningar Solvens” på www.fi.se. Den solvenskvot som presenteras i rapporten är en medelkvot av de rapporterade företagens sammanlagda kapitalbas dividerat med deras sammanlagda erforderliga solvensmarginal.

Trafikljus

För en fullständig redogörelse för beräkning av kapitalkraven i trafikljuset, hänvisas till ”Anvisningar Trafikljus” på www.fi.se. Nedan definition redogör kort för respektive risk.

Diskontering

Nuvärdesberäkning av framtida kassaflöden med en viss antagen ränta.

Finansiella risker

Ränterisk

Ränterisk är risken att försäkringsföretagens finansiella ställning påverkas negativt av förändringar i marknadsräntorna. Kapitalkravet för ränterisken beräknas genom att mäta hur tillgångar och skulder påverkas av en ränteförändring. Om det är mest ofördelaktigt för försäkringsföretaget att samtliga räntor faller, ska effekten av ett fall beräknas – annars av en stigning. Både känslighet för förändringar i nominella och reala svenska kronräntan, samt känsligheten för förändringar i euroräntan beräknas.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken att marknadsvärdet på en aktieplacering sjunker. Kapitalkrav för aktiekursrisken mäts genom att beräkna effekterna av en procentuell nedgång i marknadsvärdet på aktierna. Aktieexponeringen delas upp i svenska och utländska aktier.

Fastighetsprisrisk

Fastighetsprisrisk är risken att marknadsvärdet på en fastighetsplacering sjunker med 35 procent.

Kreditrisk

Kreditrisk är risken för att priset på räntebärande tillgångar med kredit- eller motpartsrisk förändras och mäts genom en beräkning av hur värdet på dessa förändras, om den genomsnittliga kreditspreaden ökar enligt ett visst scenario. Med kreditspread avses här skillnaden i ränta mellan den räntebärande tillgången och den riskfria räntan, oavsett om den skillnaden utgör en premie för kredit-, motparts-, likviditetsrisk eller något annat. Kapitalkravet för kreditrisk beräknas med två scenarier: en fördubbling av kreditspreaden och en ökning av kreditspreaden med 25 baspunkter. Därefter väljs den beräkning som ger störst kapitalkrav. Det innebär att spreadförändringen alltid uppgår till minst 25 baspunkter.

Valutarisk

Valutarisk är risken för ökad (valuta)exponering i tillgångar och skulder till följd av förändringar i valutakurserna och mäts som en tänkt kursförändring på +/- 10 procent gentemot svenska kronor för respektive valuta. Endast risken för en ökad valutaexponering mäts, varför det sämsta utfallet ska väljas.

Försäkringsrisker

Driftskostnadsrisk

Driftskostnadsrisken är risken att försäkringsföretagets fasta kostnader ökar under den kommande 12-månadersperioden. Kapitalkravet för driftskostnadsrisk är 10 procent av de fasta kostnaderna.

Skadeförsäkringsrisker

Försäkringsrisker omfattar både risken att försäkringsutfallet under det kommande året blir ovanligt ogynnsamt och att slutbetalning för redan inträffade skador blir dyrare än beräknat. Beräkningen görs separat för varje försäkringsgren.

Livförsäkringsrisker

Försäkringsrisker för livförsäkringsrörelse bedrivna i såväl livförsäkringsföretag, tjänstepensionskassor samt för fastställda skadelivräntor. Livförsäkringsrisker består av dödlighetsrisk, sjuklighetsrisk samt annullationsrisk, d v s risken att avtalet i förtid sägs upp eller reduceras i framtida värde.

Spread

Med spread avses skillnaden i ränta mellan den riskfria räntan och räntan på den räntebärande tillgången.

Trafikljuskvot

Den trafikljuskvot som presenteras i rapporten är en medelkvot av de rapporterade företagens sammanlagda kapitalbuffert dividerat med deras sammanlagda kapitalkrav.

Konsolideringsfond

Överskott som uppstår i ett icke vinstutdelande företag uppsamlas i konsolideringsfonden, vilken utgör riskkapitalet i företaget.

Duration

Genomsnittlig återstående löptid.

Företag som rapporterade solvens per den 30 juni 2009

Skadeförsäkringsföretag

Analysen avser rikstäckande skadeförsäkringsföretag, rikstäckande captive-företag och större lokala skadeförsäkringsföretag .

Rikstäckande skadeförsäkringsföretag: Endast rikstäckande företag som har en balansomslutning som är större än 1 miljard kronor rapporterar solvens i kvartalsrapporten.

Större lokala företag: Större lokala företag med en balansomslutning som är större än 300 miljoner kronor rapporterar solvens i kvartalsrapporten.

Företagen kan vara ömsesidigt bedrivna eller vinstutdelande

Livförsäkringsföretag

Analysen avser rikstäckande livförsäkringsföretag, rikstäckande fondförsäkringsföretag och tjänstepensionskassor. Dessa försäkringsföretag har i sin tur delats upp efter företagens verksamhet: ömsesidigt bedrivna livförsäkringsföretag, tjänstepensionskassor och övriga livförsäkringsföretag . Endast rikstäckande företag som har en balansomslutning som är större än 5 miljarder kronor och tjänstepensionskassor med en balansomslutning som är större än 500 miljoner kronor rapporterar solvens i kvartalsrapporten.

Företag som rapporterade trafikljus per den 30 juni 2009

I stort sett samtliga försäkringsföretag rapporterar trafikljuset kvartalsvis. Dispenser ges till företag i likvidation eller dylikt.